TE VEEL WERKELIJKHEID IN ÉÉN KEER

TE VEEL WERKELIJKHEID IN ÉÉN KEER
Waanzin als overmaat, waanzin als visioen

Ze noemden me gek.
Meer dan eens.
Soms omdat ik te veel dacht.
Soms omdat ik te veel voelde.
En soms eenvoudigweg omdat ik de dingen vanuit een andere hoek zag.
Na verloop van tijd besefte ik dat waanzin vaak het etiket is dat we plakken op wat we niet kunnen classificeren.
Het is hetzelfde instrument dat de tempel gebruikte.
Wijs een categorie toe.
Vind een etiket.
Maak van een man een mindere versie van wat je al kende.
Het woord verandert met de eeuw.
De functie niet.
Toch bestaat er een soort waanzin die voortkomt uit overmatige gevoeligheid.
Uit overmatig vragen stellen.
Uit een onvermogen om oppervlakken zonder diepte te aanvaarden.
Waanzin is een kamer waar het denken sneller loopt dan de taal.
Waar de emoties allemaal tegelijk aankomen.
Waar het hart zijn deuren niet kan sluiten.
Wie er doorheen gaat komt er nooit onveranderd uit.
Want hij heeft iets gezien.
En wat gezien is kan niet ongezien worden gemaakt.
Velen geloven dat waanzin het tegenovergestelde van intelligentie is.
Ik ben er niet van overtuigd.
Soms zijn ze naaste verwanten.
Soms is waanzin intelligentie die haar uiterste grens bereikt.
Het punt waarop zij niet langer kan worden ingehouden.

Waar zij te veel verbanden ziet.
Te veel betekenissen.
Te veel werkelijkheid tegelijk.

En wanneer dat gebeurt, volstaat de taal niet meer.
Alleen het gebaar — of de stilte — blijft over als onvolmaakte vertaler.
Dat is de ene helft van de kamer.
Van buitenaf gezien is het overmaat.
Van binnenuit gezien is het iets heel anders.
Er is een gebied dat weinig mensen herkennen.
Het ligt tussen chaos en helderheid.
Tussen de wond en het begrip.
Tussen instorting en wedergeboorte.
Ik noem het heldere waanzin.
Daar worden verbanden zichtbaar.
Maskers vallen af.
Details beginnen te spreken.
Het is moeilijk uit te leggen.
Wie het nooit heeft meegemaakt houdt het voor verwarring.
In werkelijkheid is het het tegenovergestelde.
Het is overmaat aan helderheid.
Te veel werkelijkheid die in één keer wordt waargenomen.
Wie in de heldere waanzin leeft, is niet verdwaald.
Hij reist eenvoudigweg door plaatsen die anderen nog niet hebben bereikt.
Ooit bezochten we een klant die nooit op tijd betaalde.
Zijn achterstanden brachten hem voortdurend terug op de lijst van vervallen posten.
Zelfs de credit manager raakte erbij betrokken.
Hij kwam uit Milaan.
Analytischer.
Rationeler.
Minder emotioneel.
Toch wilde de klant niet luisteren.
De tijd verstreek.
Op een dag ontmoette ik hem opnieuw.

Ik zei:

“Gefeliciteerd. Uw naam staat niet meer op de lijst van vervallen posten. U bent eindelijk zoals iedereen geworden.”
Hij keek me aan.
Glimlachte.
En antwoordde:
“Beste vriend, kijk nog eens. Als u mij niet zag, betekent dat niet dat ik er niet ben.”
Op dat moment begreep ik iets.
Heldere waanzin is niet zien wat niet bestaat.
Het is zien wat wél bestaat terwijl iedereen ergens anders kijkt.
Overmaat en visioen zijn geen twee kamers.
Het is dezelfde kamer, en de deur die je gebruikt bepaalt welke naam je eraan geeft.
Wie het waanzin noemt, staat buiten.
Zij beschrijven de kamer niet.
Zij verdedigen het format.
En het format heeft nooit iemand vergeven dat hij erbuiten leefde.
Ferdinando
© Ferdinando Frega. Alle rechten voorbehouden. Officieel geregistreerd en beschermd onder het auteursrecht van de Verenigde Staten.